

KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağı'nın önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır. Bu tablolardaki örnek senaryolarda yer alan sorulardan bazıları tek, bazıları ise birden çok kazanıma erişme durumunu yoklamaktadır.

NOT: Konu soru dağılım tabloları öğretim programında yer alan tüm kazanımlar dikkate alınarak hazırlanmış ancak tabloda sadece soru sorulması planlanan kazanımlara yer verilmiştir.

Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'na ve Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne aşağıdaki karekodları okutarak ulaşabilirsiniz.

Sosyal Bilgiler Dersi
Öğretim Programı

Millî Eğitim Bakanlığı
Ölçme ve Değerlendirme
Yönetmeliği

SOSYAL BİLGİLER 6

6. SINIF 2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI VE ÖRNEK SENARYOLAR

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurulumlarındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğin benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Örnek senaryolardaki kazanımlar, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ
2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

SENARYO 1

Öğrenme Alanı	Kazanımlar	Soru Sayısı
ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM	SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur.	1
ETKİN VATANDAŞLIK	SB.6.6.1. Demokrasinin temel ilkeleri açısından farklı yönetim biçimlerini karşılaştırır.	1
	SB.6.6.3. Yönetimin karar alma sürecini etkileyen unsurları analiz eder.	1
	SB.6.6.6. Türk tarihinden ve güncel örneklerden yola çıkarak toplumsal hayatta kadına verilen değeri fark eder.	1
KÜRESEL BAĞLANTILAR	SB.6.7.1. Ülkemizin Türk Cumhuriyetleri ve komşu devletlerle olan kültürel, sosyal, siyasi ve ekonomik ilişkilerini analiz eder.	1

2. SINAV**SOSYAL BİLGİLER 6****Örnek Senaryo 1**

Soru Sayısı	Ölçülen Bilişsel Düzey
4 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular 1, 3, 4, ve 5. sorular
1 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular 2. soru

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

SENARYO 1

Kazanım: SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur.

1. Vergi vermenin devlet ve vatandaşlar açısından önemini açıklayınız.

Vergi gelirleri, eğitim, sağlık, güvenlik, altyapı gibi temel kamu hizmetlerinin yanı sıra savunma, adalet, sosyal yardım gibi birçok kamu hizmetinin finansmanı için kullanılır. Vergi olmadan, devlet bu hizmetleri sunamayacak ve vatandaşların refahı ve güvenliği tehlikeye girecektir.

Vergi, vatandaşların güçlü bir devlete sahip olmalarını sağlar. Vergi gelirleri ile finanse edilen kamu hizmetleri, vatandaşların can ve mal güvenliğini, refahını ve özgürlüklerini korur.

Kazanım: SB.6.6.1. Demokrasinin temel ilkeleri açısından farklı yönetim biçimlerini karşılaştırır.

2. Aşağıda demokrasi ve oligarşi ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Demokrasi, halkın seçme ve seçilme hakkını kullandığı ve kendisinin mecliste araçlar ile temsil edildiği bir yönetim anlayışıdır. Demokrasi anlayışı cumhuriyet rejiminde en güzel şekilde yaşanır. Demokrasilerde aynı haklara sahip olan insanlar yöneticilerini belli süreler için kendileri seçer. Kişi hak ve özgürlükleri kanunlarla güvence altına alınmıştır. Egemenliğin kaynağı halktır.

Oligarşi, egemenliğin küçük bir grubun elinde olmasıdır. Ülkeyi yönetme hakkı ayrıcalıklara sahip soylular, din adamları, toprak sahipleri vb. gruplara aittir. Yönetimde söz sahibi olan gruplar siyasi, askerî ve ekonomik açıdan ülkenin ileri gelen kişilerinden oluşur.

Demokrasi ve oligarşiyi; demokrasinin millî egemenlik, eşitlik ve katılımcılık ilkeleri açısından karşılaştırınız.

Demokraside egemenlik millete aittir. Oligarşi de ise belirli bir gruba aittir. Demokrasilerde herke eşit haklara sahip iken oligarşide ayrıcalıklı grubun hakları vardır. Demokrasilerde halk katılım hakkını kullanabilirken oligarşilerde sadece ayrıcalıklı olan grup kullanabilmektedir.

2. SINAV

SOSYAL BİLGİLER 6

SENARYO 1

Kazanım: SB.6.6.3. Yönetimin karar alma sürecini etkileyen unsurları analiz eder.

Konu siyasi partiler, sivil toplum kuruluşları, medya ve bireyler (kamuoyu) kapsamında ele alınır.

3. Aşağıda bir genel ağ haberi verilmiştir.

Gösteri Ses Getirdi, Yol Genişletildi

Ölümlü kazaların yaşandığı D-400 Karayolu'nda genişletme çalışmaları başladı. Daha önce bölge halkının izin alarak gösteri yaptığı yolda çalışmaların başlamasının ardından mahalle muhtarı konuştu. "Bu yolda sürekli kazalar oluyordu. Yaptığımız gösteri ve haberlerden dolayı Karayolları Bölge Müdürlüğü geldi, gördü ve çalışmalar başladı. Gösteri yaptık, sesimizi duyular. Antalya Karayolları Bölge Müdürü'ne teşekkür ediyorum." dedi.

Bu genel ağ haberine göre Antalya'da yol genişletilmesi çalışmalarının başlamasında yönetimin karar alma sürecini etkileyen unsurlardan hangileri etkili olmuştur? Yazınız.

Bireyler ve Medya etkili olmuştur.

Kazanım: SB.6.6.6. Türk tarihinden ve güncel örneklerden yola çıkarak toplumsal hayatta kadına verilen değeri fark eder.

Pozitif ayrımcılık, ekonomik, siyasal ve toplumsal temsil gibi olumlu, kadına şiddet ve cinsiyet ayrımcılığı gibi olumsuz konular üzerinde durulur.

4. Orta Asya Türk Devletleri'nde önemli meseleler kurultayda görüşülürdü. Hatun, Hakan'ın eşi olup devlet yönetiminde söz sahibiydi. Kurultayda Hakan'ın yanında oturur, Hakan olmadığı zaman kurultaya başkanlık ederdi.

Bu bilgide Hatun'un hangi alanda faaliyet gösterdiğinden bahsedilmiştir? Yazınız.

Siyasi alanda faaliyet gösterdiğinden bahsetmiştir.

SENARYO 1

Kazanım: SB.6.7.1. Ülkemizin Türk Cumhuriyetleri ve komşu devletlerle olan kültürel, sosyal, siyasi ve ekonomik ilişkilerini analiz eder.

5. Mustafa Kemal Atatürk, II. Dünya Savaşı öncesinde büyük bir savaşın çıkacağını tahmin ederek bölgesel iş birliği çabalarına hız vermiştir. Bundan dolayı 1934 yılında Türkiye; Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya ile Balkan Antantı; 1937 yılında da İran, Irak ve Afganistan ile Sadabat Paktı'nı imzalamıştır.

Buna göre Türkiye'nin Atatürk Dönemi dış politikasıyla ilgili ne söylenebilir? Yazınız.

Savaş tehlikesine karşı kendi sınırlarını da koruma altına almak ve uluslararası barışa katkıda bulunmak için faaliyetler gösterilmiştir.

2. SINAV**SOSYAL BİLGİLER 6****6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ
2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU****SENARYO 2**

Öğrenme Alanı	Kazanımlar	Soru Sayısı
ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM	SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder.	1
	SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur.	1
	SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder.	1
	SB.6.5.6. İlgili duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır.	1
ETKİN VATANDAŞLIK	SB.6.6.1. Demokrasinin temel ilkeleri açısından farklı yönetim biçimlerini karşılaştırır.	1
	SB.6.6.6. Türk tarihinden ve güncel örneklerden yola çıkarak toplumsal hayatta kadına verilen değeri fark eder.	1
KÜRESEL BAĞLANTILAR	SB.6.7.1. Ülkemizin Türk Cumhuriyetleri ve komşu devletlerle olan kültürel, sosyal, siyasi ve ekonomik ilişkilerini analiz eder.	1

Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	Ölçülen Bilişsel Düzey
7 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular Tüm sorular

2. SINAV

SOSYAL BİLGİLER 6

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

SENARYO 2

Kazanım: SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder. Yenilenebilir ve yenilenemeyen kaynakların önemi vurgulanır.

1. Ormanların bilinçsiz şekilde yok edilmesi sonucu ortaya çıkan sorunlardan ikisini yazınız.

Bazı canlı türlerinin neslinin azalması
Sel heyelan gibi afetlerin artması

Kazanım: SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur.

2. Devlet, topladığı vergilerle vatandaşlarına hangi hizmetleri sağlar? Yazınız.

Eğitim, sağlık, altyapı, güvenlik, ulaşım gibi hizmetler sunar.

SENARYO 2

Kazanım: SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder.

3. Selin Hanım, gıda mühendisidir ve doğal gıdalar üzerine bir mağaza açmıştır. Önceleri evinde yaptığı doğal gıdaları satan Selin Hanım talep çok olunca işi büyötmeye karar verir ve işe aldığı insanlarla beraber büyük bir tesiste üretime başlar. Zamanla işi daha da büyötür ve Türkiye'nin pek çok yerinde kendi adını taşıyan tesisler açar. Şimdilerde ise Selin Hanım yurt dışına açılmakla meşguldür.

Buna göre Selin Hanım nitelikli insan gücünün özelliklerinden hangilerine sahiptir? Yazınız.

Selin Hanım nitelikli insanlarda olan girişimcilik, yenilikçilik, liderlik, planlama ve organizasyon, karar verme becerisi özelliklerine sahiptir.

Kazanım: SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır.

4. Merhaba ben Ayşe. Çiçekçiyim. Ortaokuldan sonra mesleki eğitim merkezinde çiçekçilik okudum. Benim işim kesme çiçek ile iç mekân süs bitkilerini temin etmek, düzenlemesini, sunumunu ve satışını yapmak. Çiçekleri çok seviyorum ancak çiçeklere alerjim var. Bu işin eğitimini alırken ilk başlarda alerjimi ciddiye almadım, ilaç kullanırsam sorun olmayacağını düşündüm. Yanılmışım. Alerjim daha da arttı, ilaç da kullansam sürekli dükkânda duramıyorum ve dışarı çıkmak zorunda kalıyorum.

Ayşe'nin meslek tercihinin doğru buluyor musunuz? Nedenini açıklayınız.

Ayşe'nin çiçek sevgisi ve çiçekçilik eğitimi almış olması, bu mesleği seçmesi için önemli birer etkidir. Ayşe'nin çiçeklere alerjisi olması, bu meslek için ciddi bir engel teşkil etmektedir. Alerji, sadece işyerinde rahatsızlık vermekle kalmayıp, Ayşe'nin sağlığını da tehdit edebilir. Sürekli ilaç kullanmak da uzun vadede sağlık problemlerine yol açabilir. Bu nedenle, Ayşe'nin meslek tercihinin doğru bulmuyorum. Çiçek sevgisi ve çiçekçilik eğitimi önemli olsa da, Ayşe'nin sağlığını riske atacak bir meslek seçmesi doğru değildir.

SENARYO 2

Kazanım: SB.6.6.1. Demokrasinin temel ilkeleri açısından farklı yönetim biçimlerini karşılaştırır.

5.

MONARŞİ

Tek kişinin yönetimi anlamına gelmektedir. Yönetimde söz sahibi olan kişi padişah, kral, çar, imparator, şah ya da sultan gibi ünvanlar taşımaktadır. Bu kişi ömrü boyunca yönetimde kalabilir. Yönetme yetkisi babadan oğula ya da hanedan üyelerinden birine geçmektedir.

Monarşi yönetimini demokrasinin temel ilkelerinden biri olan millî egemenlik ilkesi açısından yorumlayınız.

Egemenlik yönetme yetkisinin millette olmasıdır. Monarşilerde milletin yönetme yetkisi olmadığı için millî egemenlik ilkesine uygun değildir.

Kazanım: SB.6.6.6. Türk tarihinden ve güncel örneklerden yola çıkarak toplumsal hayatta kadına verilen değeri fark eder.

Pozitif ayrımcılık, ekonomik, siyasal ve toplumsal temsil gibi olumlu, kadına şiddet ve cinsiyet ayrımcılığı gibi olumsuz konular üzerinde durulur.

6. Orta Asya Türk Devletleri'nde önemli meseleler kurultayda görüşülürdü. Hatun, Hakan'ın eşi olup devlet yönetiminde söz sahibiydi. Kurultayda Hakan'ın yanında oturur, Hakan olmadığı zaman kurultaya başkanlık ederdi.

Bu parçada Hatun'un hangi alanda faaliyet gösterdiğinden bahsedilmiştir? Yazınız.

Siyasi alanda faaliyet göstermektedir.

Kazanım: SB.6.7.1. Ülkemizin Türk Cumhuriyetleri ve komşu devletlerle olan kültürel, sosyal, siyasi ve ekonomik ilişkilerini analiz eder.

7. Mustafa Kemal Atatürk, II. Dünya Savaşı öncesinde büyük bir savaşın çıkacağını tahmin ederek bölgesel iş birliği çabalarına hız vermiştir. Bundan dolayı 1934 yılında Türkiye; Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya ile Balkan Antantı; 1937 yılında da İran, Irak ve Afganistan ile Sadabat Paktı'nı imzalamıştır.

Buna göre Türkiye'nin Atatürk Dönemi dış politikasıyla ilgili ne söylenebilir? Yazınız.

Savaş tehlikesine karşı kendi sınırlarını da koruma altına almak ve uluslararası barışa katkıda bulunmak için faaliyetler gösterilmiştir.